Výběrová bibliografie Františka Štíchy

Odborné knihy

Velká akademická gramatika spisovné češtiny: 2. Morfologie: Morfologické kategorie. Flexe. František Štícha ed. Praha: Academia, v sazbě.

O věrnosti překladu. Praha: Academia, 2019.

Velká akademická gramatika spisovné češtiny: 1. Morfologie: Druhy slov – Tvoření slov. Část 1, 2. František Štícha ed. Praha: Academia, 2018. 1148 s.

O nepřesnosti našeho vyjadřování. Praha: Academia, 2016.

Akademická gramatika spisovné češtiny. František Štícha a kol. (autoři František Štícha, Miloslav Vondráček, Ivana Kolářová, Jana Hoffmannová, Jana Bílková, Ivana Svobodová). Praha: Academia, 2013. 974 s.

Kapitoly z české gramatiky. Ed. František Štícha. Praha: Academia, 2011. 1189 s.

Možnosti a meze české gramatiky. Red. zprac. František Štícha, Josef Šimandl, předml. František Štícha. Praha: Academia, 2006. 303 s.

Česko-německá srovnávací gramatika. Praha: Argo, 2003.

Současný český jazyk – Význam a konkurence v syntaxi. Praha: UK, 1989.

Utváření a hierarchizace struktury větného znaku. Praha: UK, 1984.

Články v časopisech a sbornících, kapitoly v odborných knihách, recenze

Slovotvorná stavba českých jmen živočichů. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 21, 2020, 59–84.

Překlad prostředků mluvenosti v beletrii. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 19, 2019, 71–74.

Über die Sprache Heinrich Bölls: Heinrich Böll zum 100. Geburtstag. *Linguistica Pragensia*. Praha: FF UK, 2018, 86–107. *https://linguistica pragensia.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/12/2018/07/Frantisek_Sticha_86-107.pdf*

Valenční slovník českých sloves – VALLEX. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 18, 2018, 75–81.

Několik poznámek k synonymii a frekvenci příčinných spojek. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 17, 2018, 57–65.

K pojmu slovotvorné solitérnosti. *Jazykovedný časopis*. Bratislava: Slovak Academic Press, 69, č. 3, 2018, 581–588.

O jazyce próz Jaroslava Hutky. *Naše řeč*, 100, č. 2, 2017, 80–92.

Opakování a elipsa reflexivního morfému *se* v koordinovaném spojení zvratných sloves. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 13, 2016, 61–83.

Die deutschen Ausdrücke *irgendein* und *irgendwann* und ihre tschechischen Äquivalente. *Linguistica Pragensia*, 26, č. 1, 2016, 19–34.

K synonymii primárních a sekundárních imperfektiv. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 14, 2016, 54–66.

Slovník afixů užívaných v češtině. Ed. Josef Šimandl (kol. autorů Jana Bílková, François Esvan, Jana Klímová, Marta Koutová, Petr Nádeníček, Kateřina Najbrtová, Renata Novotná, Klára Osolsobě, Josef Šimandl, František Štícha, Luboš Veselý, Vojtěch Veselý, Miloslav Vondráček). Praha: Karolinum, 2016. 652 s. *http://www.slovnikafixu.cz*

Slovesný čas (tempus). Milada Hirschová, František Štícha, Susan Kresin. In: *Nový encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakl. Lidové noviny, 2016, 1669–1673. *https://www.czechency.org/slovnik/SLOVESN%C3%9D%20%C4%8CAS*

Wie identifiziert man das lexikalisch unausgedrückte Objekt im Satz? In: *Valenz im Fokus: Grammatische und lexikographische Studien. Festschrift für Jacqueline Kubczak*. Mannheim: Inst. für deutsche Sprache, 2015, 211–224.

Kam dospěl výzkum translace vazeb s infinitivem po 42 letech? In: *Dva z prvních: Jaromír Spal, Miloslav Šváb – respektované osobnosti vysokoškolské bohemistiky*. Plzeň: ZČU, 2015, 24–32.

K umělosti literárního jazyka: nad jazykem próz Václava Böhmscheho. In: *Žena – růže – píseň – řeč: Sborník na počest životního jubilea Radoslavy Kvapilové Brabcové*. Praha: PF UK, 2015, 85–90.

Perspektivy korpusové lingvistiky: deskripce, nebo explanace? *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 12, 2015, 75–82.

Predikační, nebo predikativní? O konkurenci adjektiv zakončených na *-ační* a *-ativní* v úzu současné standardní psané češtiny. In: *Človek a jeho jazyk 3: Inšpirácie profesora Jána Horeckého*. Bratislava: Veda, 2015, 521–528.

Co v korpusu nenajdeme, nezařadíme do langue? In: *Radost z jazyků: Sborník příspěvků k 75. narozeninám prof. Františka Čermáka*. Praha: Nakl. Lidové noviny, 2014, 329–335.

Nad literární češtinou Jakuba Arbesa. Ke stému výročí úmrtí Jakuba Arbesa: 12. 6. 1840 – 8. 4. 1914. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 9, 2014, 66–80.

K pojmu „slovotvorný typ“. *Philologica*, 72, 2013, 341–347.

Přirozený jazyk a jazyk teoretické fyziky. In: *Tygramatika: Soubor studií věnovaných prof. Janu Kořenskému k 75. narozeninám*. Praha: Dokořán, 2013, 185–211.

Jak následovat Miloše Dokulila. *Gramatika a korpus 2012: 4. mezinárodní konference 28.–30. listopadu 2012: U příležitosti stého výročí narození Miloše Dokulila [CD ROM] / Hradec Králové, Gaudeamus 2013*. Podle webu ÚJČ http://www.ujc.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/ujc/veda-vyzkum/vyzkum/gramatika-a-korpus/proceedings-2012/konferencni-prispevky/StichaFrantisek.pdf

Výzkum tvoření slov dříve a dnes. *Čeština v pohledu synchronním a diachronním: Stoleté kořeny Ústavu pro jazyk český*. Praha: Karolinum, 2012, 555–560.

O jazyce a stylu korespondence Jiřího Voskovce a Jana Wericha. (Jana Hoffmannová, Fr. Štícha). *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 5, 2012, 3–33.

Jak v epoše elektronických korpusů následovat Miloše Dokulila (Miloši Dokulilovi ke stému výročí narození). *Jazykovědné aktuality*, 49, č. 3–4, 2012, 95–107.

Miloš Dokulil and his theory of productivity in word-formation. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 6, 2012, 3–9.

O skrytosti langue v korpusovém parole aneb k definici „kvantové lingvistiky". In: *Korpusová lingvistika Praha 2011: 2: Výzkum a výstavba korpusů*. Praha: Nakl. Lidové noviny, 2011, 41–58.

Die morphologische und die semantische Perfektivität der attributiven Partizipien präsens (*zazářící–aufleuchtend*) im Tschechischen und im Deutschen. In: *Deutsch und Tschechisch im Vergleich: Korpusbasierte linguistische Studien 2*. Brno: MU, 2011, 33–41.

Za Sekcijata po gramatika kăm Instituta za češki ezik. Perev. Marija Garova. *Homo Bohemicus (Sofija)*, č. 2–4, 2011, 72–75.

Zur Aspektualität des modalen Partizips I mit *zu* in attributiver Stellung (in kontrastiver Sicht). *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 4, 2011, 57–70.

Letošní stoleté jubileum. *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 3, 2011, 3–5.

Úvodem: K teorii a praxi tvoření slov v češtině. In: *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011, 17–20.

Obecná charakteristika tvoření slov. In: *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011, 21–25.

Úvodem: Variantnost pádových tvarů. Jana Marie Tušková, František Štícha. In: *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011, 413–415.

Některé jevy nominalizace. (F. Štícha a Petr Karlík). In: *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011, 923–944.

Tvoření názvů osob (bytostí). In: *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011, 25–272.

Pasivum, reflexivní deagentiv a implicitní deagentiv. In: *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011, 809–855.

Slovosled a aktuální členění věty. In: *Kapitoly z české gramatiky*. Praha: Academia, 2011, 733–784.

Der kommunikative und der systembezogene Status grammatischer Phänomene mit niedriger Häufigkeit. In: *Grammatik und Korpora 2009: Dritte Internationale Konferenz*. Tübingen: Narr Verlag, 2011, 473–483.

Grammatik und Korpora 2009: Dritte Internationale Konferenz. Hrsg. Marek Konopka, Jacqueline Kubczak, Christian Mair, František Štícha, Ulrich H. Wassner. Tübingen: Narr Verlag, 2011. 604 s.

Nerozumím tomu vs. Já tomu nerozumím. (K užívání zájmena *já* z hlediska korpusových nálezů.). In: *Užívání a prožívání jazyka. K 90. narozeninám Františka Daneše*. Praha: Karolinum 2010, 227–232.

Znovu o literární češtině Milana Kundery. *Slovo a slovesnost*, 71, č. 2, 2010, 128–133.

K jednomu typu číselné (ne)kongruence (na bázi ČNK). In: *Karlík a továrna na lingvistiku: Prof. Petru Karlíkovi k šedesátým narozeninám*. Brno: Host, 2010, 406–427.

Od *ni* přes *aniž* až k *bez toho, aniž by*. In: *Korpus – gramatika – axiologie*, č. 1, 2010, 63–74.

Argument – Prädikat – Struktur und Dezentrierung. In: *Die slavischen Sprachen: Bd. 1: Ein internationales Handbuch zu ihrer Struktur, ihrer Geschichte und ihrer Erforschung*. Berlin: de Gruyter, 2009, 582–591.

Slovotvorná produktivita a gramatičnost: gradační expresivní adjektiva s prefixy *pra-*, *pře-* a *vele-* v současné psané češtině. *Eslavística Complutense*, 9, Madrid, 2009, 145–170.

Die Konkurenz von „von" und „durch" beim unpersönlichen Agens in Passivsätzen. In: *Germanistische Linguistik und die neuen Herausforderungen in Forschung und Lehre in Tschechien*. Brno: Academicus, 2009, 319–326.

Lokál singuláru tvrdých neživotných maskulin (*ve vlaku vs. v potoce*): úzus a gramatičnost. *Slovo a slovesnost*, 70, č. 3, 2009, 193–220.

Jméno třetí nejvyšší hory světa. *Naše řeč*, 92, č. 2, 2009, 107–110.

Die slavischen Sprachen: Bd. 1: Ein internationales Handbuch zu ihrer Struktur, ihrer Geschichte und ihrer Erforschung. Hrsg. von Sebastian Kempgen, Peter Kosta, Tilman Berger, [Autoren:] Karl Gutschmidt, František Štícha, Otakar Šoltys, Marie Těšitelová, Rudolf Šrámek, Milada Hirschová, Karel Kučera. Berlin: de Gruyter, 2009. 1116 s.

Abstraktní „vlastnictví" (mít pravdu) z hlediska jazykového úzu a teorie gramatičnosti. In: *Člověk – jazyk – text: Sborník z mezinárodní lingvistické konference konané u příležitosti životního jubilea prof. PhDr. Jana Kořenského, DrSc., České Budějovice 18.–22. září 2007*. České Budějovice: JU, 2008, 235–240.

Usage, frequency, and grammaticality. In: *Grammar & Corpora: Selected contributions from the conference Grammar and Corpora, Sept. 25–27, 2007, Liblice – Gramatika a korpus 2007: Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference 25.–27. 9. 2007, Liblice*. Praha: Academia, 2008, 285–291.

Máme v sobě víc nenávisti, nebo lásky? K jednomu typu přisuzování. *Naše řeč*, 91, č. 4, 2008, 169–177.

Die Agensphrase mit „von" und „durch" beim persönlichen Agens in Passivsätzen. *Linguistica Pragensia*, 18, č. 2, 2008, 57–66.

Dobře vytuněný automobil. *Naše řeč*, 91, č. 2, 2008, 110–111.

Sémanticko-komunikativní specifika disjunktivních otázek (Na materiálu ČNK). In: *Jazyk a jazykoveda v pohybe. Na počest Slavomíra Ondrejoviča*. Bratislava: Veda, 2008, 378–383.

Uzuálnost, funkčnost a systémovost jako kritéria gramatičnosti: k jednomu typu morfologické derivace (udělajíc – udělající). *Slovo a slovesnost*, 69, č. 3, 2008, 176–191.

Konference na oslavu životního jubilea Jana Kořenského. *Slovo a slovesnost*, 69, č. 3, 2008, 238–240.

Grammar & Corpora: Selected contributions from the conference Grammar and Corpora, Sept. 25–27, 2007, Liblice – Gramatika a korpus 2007: Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference 25.–27. 9. 2007, Liblice. Eds. František Štícha, Mirjam Fried. Praha: Academia, 2008. 443 s.

Gramatika a korpus 2005 – Grammar & Corpora 2005: Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference 23.–25. 11. 2005, sídlo AV ČR v Praze. Redakce a editace František Štícha, Josef Šimandl. Praha: ÚJČ AV ČR, 2007. 304 s.

Překladová čeština: Guy de Maupassant a Julia Roberts. In: *Možnosti a meze české gramatiky*. Praha: Academia, 2006, 285–292.

Jaké jsou možnosti a meze české gramatiky? In: *Možnosti a meze české gramatiky*. Praha: Academia, 2006, 13–35.

K možnostem a mezím sufixální derivace substantiv. Jana Klímová, Fr. Štícha. In: *Možnosti a meze české gramatiky*. Praha: Academia, 2006, 127–138.

Vztah slovosledu fixního a aktuálního: sondy do ČNK. In: *Jazyk a komunikácia v súvislostiach: Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 24. a 25. júna 2004 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave*. Bratislava: Univ. Komenského, 2005, 297–307.

Okazionální slovesné vazby v Českém národním korpusu. František Štícha, Václava Holubová. In: *Jazyky a jazykověda: Sborník k 65. narozeninám prof. PhDr. Františka Čermáka, DrSc*. Praha: FF UK, 2005, 273–283.

Ke vztahu teoretické a empirické syntaxe v epoše korpusů. In: *Aktuálne otázky súčasnej syntaxe*. Bratislava: Veda, 2005, 36–40.

Sekundární imperfektiva ve vývoji češtiny. In: *Verba et historia: Igoru Němcovi k 80. narozeninám*. Praha: ÚJČ AV ČR, 2005, 365–372.

Kataforické korelativum *to* v souvětí s větami podmětovými a předmětovými. In: *Korpus jako zdroj dat o češtině*. Brno: MU, 2004, 145–153.

Pasivum (v češtině) spisovné a nespisovné. In: *Spisovnost a nespisovnost: Zdroje, proměny a perspektivy. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané ve Vzdělávacím středisku Šlapanice 10.–12. února 2004*. Brno: MU, 2004, 140–146.

Lesk a bída metafory. Několik úvah nad metaforikou próz A. Staška, R. Svobodové a V. Vančury. *Eslavística Complutense (Madrid)*, 4, 2004, 51–62.

Sekundární imperfektiva v současné češtině. In: *Život s morfémy. Sborník studií na počest Zdenky Rusínové*. Brno, 2004, 151–160.

Thematisierung, Satzanfang und Grammatikalität. *Linguistica Pragensia*, 14, č. 2, 2004, 90–103.

Metafora v románech Václava Řezáče. In: *Stałość i zmienność w języku i literaturze czeskiej XX wieku*. Wałbrzych: Wyd. Pro, 2004, 269–276.

Nominativ a instrumentál predikátového substantiva v současné češtině: sonda do korpusu. *Slovo a slovesnost*, 65, 2004, 113–132.

Za hranice gramatičnosti: Ludvík Vaculík a Václav Böhmsche. *Naše řeč*, 87, č. 4, 2004, 172–184.

Opisné pasivní konstrukce s relátorem *dostat* a trpným participiem v současné češtině: úzus a gramatičnost. In: *Čeština – univerzália a specifika 5: Sborník 5. mezinárodního setkání bohemistů v Brně 13.–15. 11. 2003*. Praha: Nakl. Lidové noviny, 2004, 391–398.

Thematisierung, Satzanfang und Grammatikalität. *Linguistica Pragensia*, 14, 2004, 90–103.

Gramatický výzkum dříve a dnes: korpus jako výzva. In: *Tradícia a perspektívy gramatického výskumu na Slovensku*. M. Šimková (ed.), Bratislava: Veda, 2003, 24–31.

Vilmos Ágel: Valenztheorie. *Slovo a slovesnost*, 64, 2003, 142–145.

Topicalization, sentence opening and grammaticality. In: *Résumés: XVIIe Congrès International des Linguistes*. Praha: MFF UK, 2003, 295.

Gramatický výzkum dříve a dnes: korpus jako výzva. In: *Tradícia a perspektívy gramatického výskumu na Slovensku*. Bratislava: Veda, 2003, 24–31.

Miloš Dokulil in memoriam. *Linguistica Pragensia*, 13, č. 1, 2003, 1–4.

Čas slovesný. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Praha: Lidové noviny, 2002, 61–62.

Diateze. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Praha: Lidové noviny, 2002, 112–113.

Gramatičnost. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Praha: Lidové noviny, 2002, 155.

Hierarchizace sémantické struktury. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Praha: Lidové noviny, 2002, 165–166.

Osoba. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Praha: Lidové noviny, 2002, 299.

Rod slovesný. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Praha: Lidové noviny, 2002, 378–380.

Způsob slovesný. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. P. Karlík – M. Nekula – J. Pleskalová (eds.), Praha: Lidové noviny, 2002, 569–570.

Obligatorní, preferenční a fakultativní užívání zájmena *já* po spojkách hypotaktických – korpusová analýza. In: *Čeština – univerzália a specifika 4*. Brno: MU, 2002, 171–176.

K Dokulilovu pojmu slovotvorné produktivity (z hlediska korpusové analýzy). *Čeština doma a ve světě*, 10, 2002, 302–310.

Miloš Dokulil devadesátiletý. *Naše řeč*, 85, 2002, 150–154.

Kritéria gramatičnosti (Korpus jako argument a inspirace). *Slovo a slovesnost*, 62, 2001, 161–175.

Anaforické koreferenční substantivum. In: *Čeština – univerzália a specifika 3*. Z. Hladká – P. Karlík (eds.), Brno: MU, 2001, 87–97.

Koncert pro orchestr aneb malá úvaha nad názvy hudebních děl. *Naše řeč*, 84, 2001, 126–132.

Odkazovací přívlastkové zájmeno *ten* v české literatuře 19. stol., zejména u A. Staška. *Naše řeč*, 83, 2000, 253–259.

K deikticko-anaforickým funkcím lexému *ten*. *Slovo a slovesnost*, 60, 1999, 123–135.

Forms and meanings in yes-no questions (a contrastive study of English, French, German and Czech) 2. *Linguistica Pragensia*, 9, 1999, 30–42.

Nad překladem románu Franze Werfla Čtyřicet dnů hory Mojžíšovy. *Naše řeč*, 81, 1998, 1–12.

Ich weiß es nicht. Ein deutsch-tschechischer Vergleich einer Antwort. In: *Dialoganalyse VI. Referate der 6. Arbeitstagung*. S. Čmejrková – J. Hoffmannová – O. Müllerová – J. Světlá (eds.), Tübingen: Max Nimeyer, 1998, 481–485.

Forms and meanings in yes-no questions (a contrastive study of English, French, German and Czech) 1. *Linguistica Pragensia*, 8, 1998, 73–80.

Implizitheitmengen und -arten bei der Substantivkomposition. In: *Wortbildung. Theorie und Anwendung*. A. Šimečková – M. Vachková (eds.), Praha: Karolinum, 1997, 155–162.

Ke dvěma méně běžným spojovacím prostředkům v současné češtině (*poté, co* a *bez toho, aby/že*): korpusová analýza. *Naše řeč*, 80, 1997, 73–80.

Komputační korpusy a empirická gramatika. *Slovo a slovesnost*, 58, 1997, 26–34.

On Implicitness in Language and Discourse: A Contrastive View. In: *Travaux du circle linguistique de Prague*. E. Hajičová – O. Leška – P. Sgall – Z. Skoumalová (eds.), Amsterdam: J. Benjamins, 1996, 331–346.

Spisovnost a nespisovnost literární řeči vypravěče. In: *Spisovnost a nespisovnost dnes*. R. Šrámek (ed.), Brno: MU, 1996, 188–190.

Křížení vět v češtině. *Naše řeč*, 79, 1996, 26–31.

O jazyce pamětí Vlastimila Brodského (V. Brodskému k 75. narozeninám). *Naše řeč*, 79, 1996, 78–84.

Frekvence gramatických jevů v literárních dílech. *Čeština doma a ve světě*, 4, 1996, 239–241.

Otázky predikátové: inference, implicitnost a explicitní výrazy ilokučních funkcí I. *Slovo a slovesnost*, 56, 1995, 98–109.

Otázky predikátové: inference, implicitnost a explicitní výrazy ilokučních funkcí II. *Slovo a slovesnost*, 56, 1995, 204–217.

Desubstantivní adjektivní přívlastek v současné spisovné češtině. *Naše řeč*, 78, 1995, 225–235.

K pojetí spisovnosti. In: *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993 – Sborník z olomoucké konference 23.–27. 8. 1993*. J. Jančáková – M. Komárek – O. Uličný (eds.), Praha: FF UK, 1995, 57–60.

Potažmo. *Naše řeč*, 78, č. 2, 1995, 110–112.

Intonatorische Wiedergabe der impliziten Thema-Rhema-Gliederung beim Lesen. In: *Writing vs Speaking, Language, Text, Discourse, Communication*. S. Čmejrková – F. Daneš – E. Havlová (eds.), Tübingen: Gunter Narr, 1994, 227–235.

Some thoughts on contrastive grammar. *Linguistica Pragensia*, 1994, 22–31.

Čas korpusové lingvistiky. *Slovo a slovesnost*, 55, 1994, 141–145.

O jazyce Miroslava Horníčka. *Naše řeč*, 76, 1993, 169–183.

Informationsstruktur und Artikelgebrauch. In: *Sprache – Sprechen – Handeln. Akten des 28. Linguistischen Kolloquiums*. D. W. Halwachs – I. Stütz (eds.), Graz, 1993, 187–190.

Die lexikalische Unbesetztheit des Objektkomplements im englischen, französischen, deutschen und tschechischen Satz. In: *New departures in contrastive linguistics*. Ch. Mair – M. Markus (eds.), Innsbruck, 1992, 225–232.

O povaze jednoho typu adverbiální determinace. *Naše řeč*, 75, 1992, 183–193.

Ještě o přívlastku volném a těsném. *Naše řeč*, 75, 1992, 255–258.

Zur Beschreibung der Implizitheit in der Sprache und Kommunikation. In: *Proceedings of LP' 90*. B. Palek – P. Janota (eds.), Prague: Charles University Press, 1991, 77–81.

Německá substantivní kompozita a implicitnost. *Časopis pro moderní filologii*, 1991, 68–76.

Několik poznámek o jazyce překladové prózy. *Naše řeč*, 74, 1991, 215–224.

K lexikální synonymii ve starší češtině. *Filologické studie XVIII*. Praha, UK, 1990, 7–19.

K užívání opisného pasíva v současné češtině. *Naše řeč*, 73, 1990, 63–73.

K pojetí spisovnosti. *Jazykovědné aktuality*, 27, 1990, 30.

Slovo a jeho význam v české próze 19. století z hlediska současného čtenáře. *Naše řeč*, 72, 1989, 131–139.

Lexikální neurčenost participantu ve starší češtině ve srovnání se současnou češtinou a ruštinou. *Slavia*, 58, 1989, 275–283.

K pojmu a popisu jazykové normy. In: *Funkční lingvistika a dialektika*. J. Nekvapil a O. Šolty (eds.), Praha: ÚJČ, 1988, 190–196.

O přívlastku volném a těsném. *Naše řeč*, 71, 1988, 243–252.

K vývoji zvratného pasíva ve spisovné češtině. *Listy filologické*, 111, 1988, 22–29.

Komunikativní funkce umísťování východiska (tématu) na konci věty. *Naše řeč*, 70, 1987, 69–75.

Komunikativní a jazykové funkce lexikálního nevyjádření objektu děje ve větě. *Naše řeč*, 70, 1987, 184–193.

Metafora ve školské praxi (spolu s M. Bodlákem, R. Listíkovou a E. Oliveriusovou). *Filologické studie XV*. Praha: UK, 1986, 143–169.

Predikativní status konstrukcí s *n/t*-ovými participii ve starší češtině. *Slavia*, 55, 1986, 384–390.

Systémový a funkční status konstrukcí s *n/t*-ovými participii v současné češtině. *Slovo a slovesnost*, 47, 1986, 177–185.

Monografie o reflexívních slovesech ve staré češtině. *Listy filologické*, 109, 1986, 239–242.

O jazyce soudních rozhodnutí. *Naše řeč*, 68, 1985, 68–77.

K problematice vazby. *Slovo a slovesnost*, 46, 1985, 38–45.

Poznámky o staročeském pasívu. *Listy filologické*, 108, 1985, 77–82.

Vztah předmětu a příslovečného určení z hlediska syntaktické teorie a školské praxe. *Filologické studie XIII*. Praha: UK, 1985, 61–71.

O motivovanosti slov a slovech příbuzných z hlediska jazykové výuky na školách všech stupňů. *Český jazyk a literatura*, 34, 1983–1984, 119–130.

Konkurence kladu a záporu v otázkách zjišťovacích. *Naše řeč*, 67, 1984, 76–83.

K pojmům vazba a rekce. *Jazykovědné aktuality*, 21, 1984, 14–15.

Větné členy v kontextu valenční syntaktické teorie. *Jazykovědné aktuality*, 21, 1984, 114–116.

Poslání a charakter úvodů do jazykovědy. *Jazykovedný časopis*, 34, 1983, 62–68.

K pojmu slovesný rod. *Jazykovedný časopis*, 34, 1983, 145–155.

Slovosled v prózách Bohumila Hrabala. *Naše řeč*, 66, 1983, 75–83.

On reflexive verbs in English. *Philologica Pragensia*, 25, 1982, 173–181.

Zvratná slovesa dativního typu. *Naše řeč*, 64, 1981, 186–191.

Poznámky k pojmu kauzace. *Slovo a slovesnost*, 42, 1981, 41–49.

K syntakticko-sémantické konkurenci aktivních, participiálních a reflexívních konstrukcí. *Slovo a slovesnost*, 42, 1981, 183–192.

Současný stav a vývojové perspektivy kodifikace spisovné češtiny. *Slovo a slovesnost*, 42, 1981, 228–238.

Konkurence krátkých a dlouhých variant participiálních tvarů v přísudku. *Naše řeč*, 63, 1980, 1–14.

Konkurence nominativu a instrumentálu přísudkového substantiva v současné spisovné češtině. *Naše řeč*, 63, 1980, 192–200.

K užívání a významu dvojí formy trpného rodu v současné spisovné češtině. *Naše řeč*, 62, 1979, 57–71.

Substantiva deminutivní formy s lexikalizovaným významem. *Naše řeč*, 61, 1978, 113–127.

Vypouštění částice *se* v koordinovaném a závislostním spojení zvratných sloves. *Naše řeč*, 59, 1976, 68–76.

K problematice významu slovesných reflexívních forem fakultativních. *Naše řeč*, 58, 1975, 127–132.

Popularizační texty

Přehnaní fibišiáni a oddaní keynesovci. *Týdeník Rozhlas*, 29, č. 32, 2019, s. 26, 5.–11. 8. 2019. *Úvahy o jazyce*, 2019.

Vývoj jazyka a kulturní dědictví. *Týdeník Rozhlas*, 28, č. 41, 2018, s. 26. *Úvahy o jazyce*, 2018.

Smrt talentovaného ševce. *Týdeník Rozhlas*, 27, č. 2, 2017, s. 26, 9.–15. 1. 2017. *Úvahy o jazyce*, 2017.

Straníci, politologové a jiní občané. *Týdeník Rozhlas*, č. 29, 2015, s. 24, 13. 7. 2015. *Úvahy o jazyce*, 2015.

Doktoři a inženýři. *Týdeník Rozhlas*, č. 17, 2015, s. 24, 20.–26. 4. 2015. *Úvahy o jazyce*, 2015.

Krásnej sen, nový den. *Týdeník Rozhlas*, č. 33, 2015, s. 24, 10. 8. 2015. *Úvahy o jazyce*, 2015.

Trixler z Dýzldorfu. *Týdeník Rozhlas*, č. 25, 2015, s. 24, 15.–21. 6. 2015. *Úvahy o jazyce*, 2015.

See není jezero a Teich není rybník. *Týdeník Rozhlas*, č. 25, 2015, s. 24, 15.–21. 6. 2015. *Úvahy o jazyce*, 2015.

Nehaňme deminutiv! *Týdeník Rozhlas*, 23, č. 19, 2013, s. 24, 6. 5. 2013. *Úvahy o jazyce*, 2013.

Developeři a think-tanky. *Týdeník Rozhlas*, 23, č. 3, 2013, s. 24, 14. 1. 2013. *Úvahy o jazyce*, 2013.

Vzdát kandidatury se nehodlá aneb Ten slovosled. *Týdeník Rozhlas*, 23, č. 7, 2013, s. 24, 11. 2. 2013. *Úvahy o jazyce*, 2013.

Cesta se neudržuje aneb O zvratných slovesech. *Týdeník Rozhlas*, 23, č. 11, 2013, s. 24, 11. 3. 2013. *Úvahy o jazyce*, 2013.

Případ Lich aneb Malý přítok do moře chaosu. *Týdeník Rozhlas*, 22, s. 24, 13. 8. 2012. *Úvahy o jazyce*, 2012.

Bude napodobit moudré hospodáře. *Týdeník Rozhlas*, 22, s. 24, 24. 9. 2012. *Úvahy o jazyce*, 2012.

O „floskulích" a intelektualismu poprvé. *Týdeník Rozhlas*, 21, č. 19, s. 24, 9. 5. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

O „floskulích" a intelektualismu podruhé. *Týdeník Rozhlas*, 21, s. 24, 6. 6. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

O jazykové správnosti poprvé. *Týdeník Rozhlas*, 21, 2011, s. 24, 14. 2. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

O jazykové správnosti podruhé. *Týdeník Rozhlas*, 21, č. 11, 2011, s. 24, 14. 3. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

Tato země. *Týdeník Rozhlas*, 21, s. 24, 29. 8. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

O „stupidních" slovech a nevysvětlitelnosti trendů. *Týdeník Rozhlas*, 21, s. 24, 4. 7. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

O kamarádech a přátelích aneb O „matení pojmů". *Týdeník Rozhlas*, 21, s. 24, 26. 9. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

O dolních končetinách a „úpadku" jazyka. *Týdeník Rozhlas*, 21, č. 15, s. 24, 11. 4. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

Co je a co není samozřejmé. *Týdeník Rozhlas*, 21, s. 24, 17. 1. 2011. *Úvahy o jazyce*, 2011.

O pojmech, slovech a slovíčkaření. *Vesmír*, 88, č. 1, 2009, s. 63.

František Daneš devadesátiletý. *Vesmír*, 88, č. 6, 2009, s. 367.

Děti ve škole by si měly hrát s českým jazykem, aniž by se ho bály. *Zemské noviny*, 16. 6. 2001.

Správně česky. Učitelé jsou hlavně ženy. *Právo*, 10. 7. 2001.

Správně česky. Fagule. *Právo*, 7. 8. 2001.

Jazykový koutek. Rozdíl mezi přívlastkem volným a těsným. *Zemské noviny*, 25. 8. 2001.

Správně česky. Developer. *Právo*, 28. 8. 2001.

Jazykový koutek. Čárka před spojkou nebo je někdy nutná. *Kladenský deník*, 8. 9. 2001.

Co si s tolika názory, stanovisky a požadavky mají počít odborníci? *České slovo*, 19. 5. 2001.

Překlady

Sarrazin, Thilo: *Teror ctnosti. O hranicích názorové svobody v Německu*. Přeložil František Štícha. Praha: Academia, 2015. 333 s.

Sarrazin, Thilo: *Evropa euro nepotřebuje: Jak nás politické vizionářství zavedlo do krize*. Přeložil František Štícha. Praha: Academia, 2013. 376 s.

Sarrazin, Thilo: *Německo páchá sebevraždu: Jak dáváme svou zemi všanc*. Přeložil František Štícha. Praha: Academia, 2011. 432 s.